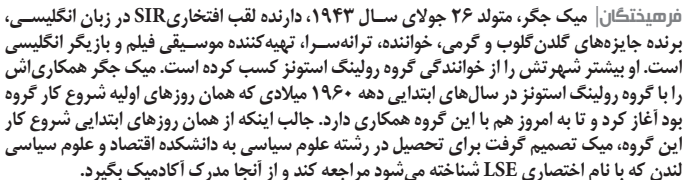

#

قدرت
هوش م
خود ر
در وضع
۳۰ مرد
در همای
015.ir

اپلیکیشن
Interview
Wow
مجموعه‌ای
رویدادهای
آموزشی با
مصحح
شغلی است

”

پيوند نيکپی
p.nikpei@fdn.ir

و از طرفی شناخت و واکاوی اتفاقاتی که در هر کدام از این حوزه‌ها روی داد، اهمیت دارد و نمی‌توان به سادگی از آنها گذشت؛ موضوعی باعث شده است که مجموعه‌های تطبیبی در این زمینه تدوین شوند. این موضوع تنها در عصر جدید مطرح نیست، چرا که در دوره‌های گذشته هم نمونه‌های فراوانی تدوین لغت‌نامه‌ها و دایره‌المعارف‌های مختلف وجود دارد. در این زمینه می‌توان به احصاء العلوم فارابی، مفاتیح العلوم خوارزمی، جامع العلوم فخر الدین رازی، دره التاج قطب الدین شیرازی، نفائس الفنون آملی، کشف اصطلاحات الفرائض تهاون و دهها اصطلاح کوچک و بزرگ دیگر اشاره کرد. اما وقتی پای بودجه‌های کلان و اختصاص امکانات وسیع به این وادی پای می‌شود دیگر حرف زدنی صرف دایره‌المعارف‌ها نیست بلکه باید به دنبال پیدا کردن شاخص‌هایی بود که توجیه مناسبی برای این مجموعه‌ها شود. ایران امروز شاهد فعالیت مراکز بزرگی است که بزرگ‌ترین رسالت‌های آنها در تدوین چنین دایره‌المعارف‌هایی در سطح ملی و جهانی است. بکمالی

نام مجموعه
دایره المعارف بزرگ
اسلامی با نام «سید کاظم
موسوی بجنوردی»
قرین است؛ کسی که
پیشنهاد دهنده طرح
تأسیس چنین موسسه‌ای
در سال ۱۳۶۲ بود؛
طرحی که ۱۵ سال بعد
په‌ره‌برداری نهایی شد

“

بخش گزینش عناوین	بخش گزینش عناوین همزمان با تأسیس مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی در سال ۱۳۴۲ تحت عنوان «مرکز فیش علمی» و با شرکت عدای از صاحبانظر به‌منظور انتخاب و معرفی عنوان‌های فعالیت خود را آغاز کرد.
بخش پرورنده‌های علمی	کار این بخش تعیین منابع لازم برای تألیف مقالات و تهیه کپی از آنها و گردآوری در پرورنده‌ای است که در اختیار مولف قرار می‌گیرد.
بخش‌های علمی دایره‌المعارف بزرگ اسلامی (دبا)	این بخش از فعالیت‌های مرکز به ۱۶ زیرمجموعه تقسیم می‌شود که هر کدام از آنها به صورت تخصصی به این بخش ارجاع می‌دهند.
بخش‌های علمی دانشنامه ایران (دانا)	این بخش از فعالیت مرکز از زمان تأسیس آن آغاز شده است و اعضای شورای علمی در ۱۲ بخش در حال گردآوری دانشنامه‌های تخصصی در زمینه ادبیات، تاریخ، جغرافیا، اساطیر مردم‌شناسی و هنر و معماری هستند.
بخش بررسی	تمامی مطالب مندرج در مقالات دایره‌المعارف مستند و مرجوح به مآخذ تا حد امکان دست اول است. با توجه به همین نکته است که وظایف بخش بررسی مشخص می‌شود. در حقیقت این بخش که به‌طور مستقیم زیر نظر سرپرستاری مرکز عمل می‌کند نقطه شروع کار ویرایش و اصلاح مقالات است.
بخش ترجمه دایره‌المعارف به زبان عربی (داک)	مسئولیت عمده این بخش ترجمه مقالات دایره‌المعارف بزرگ اسلامی از زبان فارسی به زبان عربی، مقابله و تدقیق دو متن فارسی و عربی با مراجعه به مدارک موجود در پرورنده علمی، ویرایش ادبی، ویرایش مشترک و سرانجام نسخه‌برداری و نقطه‌گذاری مقالات است.
بخش ترجمه دایره‌المعارف به زبان انگلیسی (اسلامیکا)	بخش ترجمه انگلیسی مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی با هدف تهیه و تدوین نسخه انگلیسی دایره‌المعارف مذکور در مرداد ۱۳۸۲ تشکیل شد و آغاز به کار کرد.
بخش دانشنامه فرهنگ مردم ایران	پروژه دانشنامه فرهنگ مردم ایران از اردیبهشت ۱۳۸۷ شروع به کار کرده است. دانشنامه فرهنگ مردم ایران دانشنامه‌ای تخصصی و مفصل در حوزه فولکلور و مردم‌شناسی ایران است که سه هزار عنوان را دربردارد. تاکنون حدود هزار و ۸۰۰ مقاله این دانشنامه تهیه و تألیف شده است.
بخش دانشنامه خلیج فارس	این بخش از فعالیت این مرکز به نیت شناسنامه خلیج فارس با جامعیتی فراگیر در طول تاریخ اختصاص دارد.
بخش دانشنامه بزرگ تهران	دانشنامه بزرگ تهران، دانشنامه‌ای تفصیلی و تخصصی است که به‌منظور تدوین مرجع جامع، موقن و ناظر بر همه جنبه‌های حیات دای و معنوی تهران بزرگ طراحی شده است.
بخش تدوین فهرست مقاله‌های فارسی	انتشارات مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی در سال ۱۳۸۴ در شورای با حضور ایرج افشار، عبدالحسین آذرنگ، کامران فانی و عنایت‌الله مجیدی ادامه انتشار فهرست مقالات فارسی را برعهده گرفت.
بخش کردشناسی	یکی از طرح‌های پژوهشی مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی که در سال ۱۳۸۶ آغاز شد و هم‌اکنون در حال اجرا است، طرح تاریخ و فرهنگ کرد و کردستان است.
بخش فناوری اطلاعات	بخش فناوری اطلاعات مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی همزمان با بهره‌برداری از ساختمان جدید این مرکز کار خود را آغاز کرد. شبکه رایانه‌ای مرکز با بیش از ۴۵ هزار متر کابیل شبکه، در سرتاسر ساختمان کشیده شده است و به واسطه آن تمامی بخش‌های مرکز با سطح پوشش نزدیک به صد درصد به شبکه داخلی و نیز شبکه جهانی (Internet) دسترسی دارند.

بخش گزینش عناوین	بخش گزینش عناوین همزمان با تأسیس مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی در سال ۱۳۴۲ تحت عنوان «مرکز فیش علمی» و با شرکت عدای از صاحبانظر به‌منظور انتخاب و معرفی عنوان‌های فعالیت خود را آغاز کرد.
بخش پرورنده‌های علمی	کار این بخش تعیین منابع لازم برای تألیف مقالات و تهیه کپی از آنها و گردآوری در پرورنده‌ای است که در اختیار مولف قرار می‌گیرد.
بخش‌های علمی دایره‌المعارف بزرگ اسلامی (دبا)	این بخش از فعالیت‌های مرکز به ۱۶ زیرمجموعه تقسیم می‌شود که هر کدام از آنها به صورت تخصصی به این بخش از فعالیت مرکز از زمان تأسیس آن آغاز شده است و اعضای شورای علمی در ۱۲ بخش در حال گردآوری دانشنامه‌های تخصصی در زمینه ادبیات، تاریخ، جغرافیا، اساطیر، مردم‌شناسی و هنر و معماری هستند.
بخش‌های علمی دانشنامه ایران (دانا)	تمامی مطالب مندرج در مقالات دایره‌المعارف مستند و مرجوع به مآخذ تا حد امکان دست اول است. با توجه به همین نکته است که وظایف بخش بررسی مشخص می‌شود. در حقیقت این بخش که به‌طور مستقیم زیرنظر سرپرستاری مرکز عمل می‌کند نقطه شروع کار ویرایش و اصلاح مقالات است.
بخش بررسی	مسئولیت عمده این بخش ترجمه مقالات دایره‌المعارف بزرگ اسلامی از زبان فارسی به زبان عربی، مقابله و تدقیق دو متن فارسی و عربی با مراجعه به مدارک موجود در پرورنده علمی، ویرایش ادبی، ویرایش مشترک و سرانجام نسخه‌برداری و نقطه‌گذاری مقالات است.
بخش ترجمه دایره‌المعارف به زبان عربی (داک)	بخش ترجمه انگلیسی مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی با هدف تهیه و تدوین نسخه انگلیسی دایره‌المعارف مذکور در مرداد ۱۳۸۲ تشکیل شد و آغاز به کار کرد.
بخش ترجمه دایره‌المعارف به زبان انگلیسی (اسلامیکا)	پروژه دانشنامه فرهنگ مردم ایران از اردیبهشت ۱۳۷۸ شروع به کار کرده است. دانشنامه فرهنگ مردم ایران دانشنامه‌ای تخصصی و مفصل در حوزه فولکلور و مردم‌شناسی ایران است که سه هزار عنوان را دربردارد. تاکنون حدود هزار و ۸۰۰ مقاله این دانشنامه تهیه و تألیف شده است.
بخش دانشنامه فرهنگ مردم ایران	این بخش از فعالیت این مرکز به ثبت شناسنامه خلیج‌فارس با جامعیتی فراگیر در طول تاریخ اختصاص دارد.
بخش دانشنامه خلیج فارس	دانشنامه بزرگ تهران، دانشنامه‌ای تفصیلی و تخصصی است که به‌منظور تدوین مرجع جامع، موقن و ناظر بر همه جنبه‌های حیات دادی و معنوی تهران بزرگ طراحی شده است.
بخش دانشنامه بزرگ تهران	انتشارات مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی در سال ۱۳۸۴ در شورای با حضور ایرج افشار، عبدالحسین آذرنگ، کامران فانی و عنایت‌الله مجیدی ادامه انتشار فهرست مقالات فارسی را برعهده گرفت.
بخش تدوین فهرست مقاله‌های فارسی	یکی از طرح‌های پژوهشی مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی که در سال ۱۳۸۶ آغاز شد و هم‌اکنون در حال اجرا است، طرح تاریخ و فرهنگ کرد و کردستان است.
بخش کردشناسی	بخش فناوری اطلاعات مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی همزمان با بهره‌برداری از ساختمان جدید این مرکز کار خود را آغاز کرد. شبکه رایانه‌ای مرکز با بیش از ۴۵ هزار متر کابیل شبکه، دو سرتاسر ساختمان کشیده شده است و به واسطه آن تمامی بخش‌های مرکز با سطح پوشش نزدیک به صد درصد به شبکه داخلی و نیز شبکه جهانی (Internet) دسترسی دارند.
بخش فناوری اطلاعات	

بخش فناوری اطلاعات

بخش فناوری اطلاعات مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی همزمان با بهره‌برداری از ساختمان جدید این مرکز کار خود را آغاز کرد. شبکه رایانه‌ای مرکز با بیش از ۴۵ هزار متر کابل شبکه، در سرتاسر ساختمان کشیده شده است و به واسطه آن تمامی بخش‌های مرکز با سطح پوشش نزدیک به صد درصد به شبکه داخلی و نیز شبکه جهانی (Internet) دسترسی دارند.

❶ **شورای علمی همه فن حریف**
تشکیلات و نحوه مدیریت این مجموعه متفاوت تر از دیگر پژوهشگاه‌ها یا مراکز علمی است. شورای علمی مرکز بزرگ و پدیده‌های معارف اسلامی با داشتن نزدیک به ۶۶ نفر از اساتید با‌سابقه و مشاوران علمی و ویراستاران ارشد تشکیل شده است که بر همه فعالیت‌های علمی مرکز نظارت مستقیم دارد. این شورا برای تعیین سیاست‌گذاری‌های علمی، ماهانه تشکیل جلسه می‌دهد و مصوبات آن برای مولفان لازم‌الاجراست.

[illegible]

بخش‌ها تاکنون بیش از ۷۰۰ هزار جلد کتاب و نشریه دوری در زمینه‌های تاریخ و فرهنگ اسلامی در کتابخانه‌این مرکز گردآوری کرده و حاصل تلاش ایجاد بزرگ‌ترین کتابخانه تخصصی کشور بوده است. در کنار ایجاد این کتابخانه، کتابخانه‌های دیجیتال هم در دستور کار این مجموعه قرار گرفته است که ده‌ها هزار عنوان به صورت تمام متن از طریق شبکه اینترنت داخلی مرکز در اختیار مولفان قرار دارد که به مرکز محققان این مرکز، دیگران نیز از آن استفاده می‌کنند.

اتصال مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی به شبکه‌های رایانه‌ای جهانی، ارتباط علمی استوارتری میان این مرکز و دیگر موسسات پژوهشی و کتابخانه‌های بزرگ جهان ایجاد کرده و سبب غنای بیشتر این کتابخانه شده است. از طرفی در طول این سال‌ها، سازمان کتابخانه و مرکز اسناد این مرکز اقدام به جمع‌آوری و خرید یا پذیرش اهدای کتاب خطی و نفیس کرده تا گنجینه‌های میراث اسلامی و ایرانی در مخازن و ویژه‌ای که برای این منظور در نظر گرفته شده، هر چه بهتر محفوظ بمانند.

همان‌طور که در این راستا قدیمی‌ترین و کامل‌ترین نسخه شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی در گنجینه کتب خطی نگاهداری می‌شود. این نسخه نفیس در قرن هفتم هجری نگارش شده و به همراه تذهیب و خط عالی، خمسه نظامی را نیز در حاشیه خود به صورت کامل دارد.

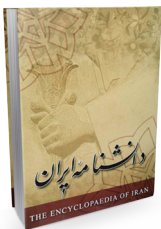
ویژه نامه هفتگی اخبار واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی

کتابخانه

دانشنامه‌های برتر مرکز
دایره المعارف بزرگ اسلامی

تلاش برای تدوین دایره‌المعارفی برای آنچه به جهان اسلام گذشته است، تازگی ندارد چراکه باره تجربه‌های موفق و ناموفقی در این زمینه بوده است. اما کلید تدوین این مجموعه همزمان با تاسیس این مرکز آغاز شد و تاکنون نزدیک به ۳۵ جلد از آن منتشر شده است.

دانشنامه ایران نخستین
دانشنامه تفصیلی به زبان
فارسی است که با توجه به
نیازهای اکنون و آینده همه
فارسی‌زبانان چه در ایران و چه
خارج از ایران به مرجعی جامع
موثق و ناظر به همه دانش‌ها
معارف بشری طراحی شد
است. این دانشنامه در ۳۰ جلد
منتشر شده است.

بخش مردم‌شناسی دانشنام
ایران با بهره‌گیری از دانش
و تجربه بیش از ۱۰۰ نفر
از متخصصان و پژوهشگران
عرصه فرهنگ و جامعه ایران
به کار تهیه و تنظیم دانشنام
فرهنگ عامه ایران مشغول
است. این دانشنامه دربردارند
چهار هزار مقاله است و در
شش مجلد منتشر شده است.

تاریخ جامع ایران مجموعه‌ای است ۲۰ جلدی، مشتمل بر وجوه مختلف تاریخ سیاسی و اجتماعی و فرهنگی ایران از دوران پیش از اسلام تا انقراض قاجار. مراد از ایران در این مجموعه، ایران فرهنگی است که قلمرویی گسترده‌تر از مرزهای جغرافیایی ایران سرزمین را شامل می‌شود.